

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI VEGYESTARTALMU HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	8 korona.
Félévre	4 korona.
Negyedévre	2 korona.
Egyes szám ára 16 tillér.	

FELELŐS SZERKESZTŐ
Dr. GAAL ENDRE.

Megjelenik minden vasárnap.
Kéziratok nem adnak vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Dr. Gaal Endre lakásán (Szyvoda József-ház, Csikszereda), hová a lap szellemi részét illető közlemények, hirdetések, előfizetési díjak stb. küldendők Hirdetési díjak előre fizetendők.

Harc a bank körül.

A képviselőház végre megkezdhetette a bankszabadság meghosszabbításáról szóló javaslat tárgyalását. Immár napirenden van tehát a két utolsó és egyik legnagyobb mozgó kérdés, melyhez Justh Gyula a politikai reputációját kötötte, a mely miatt otthagyta díszes méltóságát, a képviselőház elnöki pozícióját és amely miatt szétzúzott, megsemmisült a koalíció.

Hónapok óta hangoztatták ellenzéki részről, hogy a két függetlenségi párt ebben a kérdésben igen vehemens harcot fog folytatni a kormány ellen, de most, mikor a vita megkezdődött, meg lehet állapítani, hogy a harcot hirdető tábor valami nagyon lagymatag hangulat iltette meg. Kétségtelen, hogy e kérdés elvesztette vonzó erejét és akik most olyan rettentően fenik a harci kardot, magukban érzik, hogy küzdelmük meddő lesz.

Hogy ez a harc bármi eredményre járhat, azt senki se hiszi. Sőt valójában tisztában vannak azzal minden oldalon, hogy a bank kérdése tulajdonképpen el is dönt. Eldől a választásokon, amikor a nemzet óriási többsége azt a 67-es alapot igazolta, mely a bankközösség fenntartását Magyarország érdekében valónak látja. E bankközösséget fenntartandónak véli a parlament többsége is, és a most megindult vita nem egyéb tehát formságnál, demonstrációnál, alkalom az ellenzék arra, hogy kiönthesse magából azt a nagy keserűséget, melyet a hatalom elvesztése fölött még mindig érez és egy kísérlet arra, hogy az elvesztett népszerűségéből valamiképp visszazerezzen.

Elsőnek Kossuth Ferencet küldte harcba az oppozíció, de a legnagyobb ellenzéki párt vezérének kijelentései erőtlenekek voltak, nem tartalmaztak újat, csak megismétlései voltak nagyrészt olyan dolgoknak, melyet függetlenségi részről már nagyon sokat hallottunk és nem is tudtak nagy emóciót kelteni.

Nem akarunk itt vitázni Kossuth Ferencel, aki annyira megy, hogy tagadja Magyarországnak a nagyhatalmi álláshoz való jogát, mert ez túlságosan drága nekünk és aki úgy állította be a dolgokat, hogy az önálló bank volna boldogulásunk egyetlen útja. A tények ellenmondanak ezeknek az állításoknak. Mert a kiegyezés óta elmult néhány évtized alatt Magyarország többet fejlődött, mint azelőtt századokon át és ha államháztartásunk költségei jelentékenyen felszöktek, úgy ennek nagyon egyszerű a magyarázata: kulturánk is óriási haladt és a kultúra bizony pénzbe kerül, sok pénzbe.

Ugy gondoljuk, hogy végig az egész vitán így lesz: ellenzéki részről vajmi kevés újat fogunk hallani a bankkérdésről. És legyen bár, hogy a függetlenségi pártok csakugyan a leghatározottabban fognak kooperálni ebben a kérdésben: azért a közhangulatot ezzel a kérdéssel bizonyára nem fogják kikökdöndeni nyugalmából ezzel a harccal és a közvélemény legföljebb azt az időt fogja sajnálni, melyet most megint igen fölösleges és hibaváló módon készülnek elpocsékolni.

A bankkérdés már el van döntve. A nemzet döntött fölötté, még pedig igen kétségbevonhatatlan határozott módon.

Majláth Gusztáv erdélyi püspök a mult hét elején Csiksomlyón tartózkodott, s ebből az alkalmából kedden vendégül látta Gyalóky Sándor főispánt és dr. Fejér Antal ügyvédet. Meleg érdeklődéssel viseltetett a vármegye közléte iránt, s különös köszönetét fejezte ki Gyalóky főispánnak a róm. kath. iskolák fejlesztése érdekében tett szolgálataiért. Örömmel vesszük tudomásul azt a bizalmas jó viszonyt, amely az erdélyi püspököt és Gyalóky főispánt egymáshoz köti, mert ebből végeredményben a vármegye közérdekének van haszna.

Közigazgatási bizottsági ülés. Szokásos havi közleg. bizottsági ülést január 9-én Gyalóky főispán elnökle alatt tartotta meg a vármegye a tagok nagy számu érdeklődése mellett.

A bizottsági ülés fontosabb tárgyát az albizottságok megalakítása képezte.

A fegyelmi választmányba kiküldettek főispáni elnökle mellett Pap Domokos, Lengyel Róbert, dr. Fejér Antal és dr. Fodor Antal rendes, — dr. Boeskor Béla és Homolay Lajos póttagoknak.

A gyámügyi felelőbizottságba kiküldettek főispáni elnökle mellett Pál Gábor és dr. Fejér Antal rendes, — Bálint Lajos póttagoknak. Főispáni maga részéről kinevezte T. Nagy Imre és dr. Boeskor Bélát rendes, és dr. Filep Sándort póttagoknak. E bizottságnak hivatalból tagjai az alispán, főjegyző, ársv. elnök és tiszti főügyész.

A börtönvizsgáló bizottságba főispán saját elnökle mellett kinevezte dr. Filep Sándort, dr. Csiky Józsefet, dr. Györgypál Domokos, Pál Gábor, dr. Csiky József és dr. Nagy Béni,

A tanítók és tanítónők nyugdíjba lépésének szükségét és jogosultságát megállapító bizottságba kiküldettek a kir. tanfelügyelő elnökle mellett Szász Lajos, dr. Fejér Antal rendes, — dr. Filep Sándor és Bálint Lajos póttagoknak.

A javító intézetbe küldendő és feltételeesen szabadságolendő fegyenek ügyének elbírálására hivatott bizottságba kiküldettek Fejér Sándor és Birtha József.

A mezőgazdasági munkások és munkaadók közötti jogviszonyból származó ügyek másodfoku elbírálására hivatott albizottságba kiküldettek dr. Fejér Antal, dr. Fodor Antal, dr. Boeskor Béla, dr. Csiky József rendes, Pál Gábor, dr. Nagy Béni, T. Nagy Imre és dr. Daradies Félix póttagoknak.

A közegészségügyi bizottságba kiküldetett mérnököknek Pap Domokos, gyógyszerésznek Gözsy Árpád, építészek Rudics István.

A közigazgatási erdészeti bizottság tagjai névszerinti titkos szavazással választottak meg. A nagyfontosságú bizottság tagjai újra megválasztottak. Elnök lett Fejér Sándor helyetteselnök és rendes tag T. Nagy Imre, rendes tag Pál Gábor.

A vármegye főjegyzője bemutatta a központi tisztviselők 1910. évi működéséről készített kimutatást, a melynek számszerű adatai igazolják, hogy a központban az 1910. évben alispáni és közleg. bizottsági iktatóra érkezett mintegy 17.000 darab közül elintézetlenül a folyó évre 60—70 darab jött át.

Az előadók szokásos, s helyszüke miatt itt le nem közölhető, fontos jelentéseik után a bizottsági ülés d. u. 2 órakor ért véget.

A „SZÉKELYSÉG” TÁRCAJA.

Egy pillantás Csikszereda város közművelődés történetébe.*)

A rendező urak ezelőtt néhány nappal arra hívtak fel, hogy a mai játékon célú estén valami felolvasást tartassék. Szivesen megígértem, csak azt kötöttem ki, hogy valami komoly, tudományos dolgot ne kívánjanak. Nem épen azért, mintha nekem is ne volna Pallas Nagy lexikonom, a melyből rémséges tudományos problémákat ne tudnék kisűtöni s ezekkel a jámbor hallgatóságot megijeszteni, hanem egyszerűen azért, mert jóindulattal viselkedem a mulatni vágyó közönség azon elszántsára iránt, melylyel egy felolvasás keserveinek teszi ki magát. Hígyjék el nekem, hogy sokkal könnyebb Szokrateszről bölcselkedni, Sziszovát király exotikus hajlamairól okoskodni, avagy a Putorius lutreolá-ról vagy az üstökösök útjáról komolyan értekezni, mint a felolvasástól előre irtózó közönség hajlandóságát kitálatni.

Én csak azon reményben számíthatok kegyelemre, mert rég eltelt az az idő s azért régeyen el is felelték már, hogy hajdan ilyen estélyeken a jótékonyág nevében én is rémitgettem a nyájas közönséget különböző felolvasásokkal. Ez olyan régen volt, hogy nem is tudom manapság hogyan találtak reám és hogyan ástak ki a rendezők a kökorszak asatagai közül.

Vállalkozásomra méntég az is, hogy horrendum dikta — valamikor én is voltam dalárda, sőt karmester és énektanár is voltam. Sőt legeslegesőbb azt is felsorolhatnám dalárdeimeim közé, hogy a ma is virágzó kolozsvári dalkört a Bogdán István buzgólkodása és

reszelő tenorjának érvényesülése mellett én hívtam életre s gróf Eszterházy Kálmán elnöksége és Stöger bácsi karmester vezetése alatt a budapesti legelső országos dalárünnepélyen a dalversenyen nyert karmesteri díszpalcát én hoztam el — a redutban tartott nagy dalesztélyen ünnepélyes beszéd kíséretében én adtam át a kitüntetett karmesternek. Sőt volt olyan idő is, mikor a kolozsvári redutban jótékony célra lakaszimában jártam a magyar szólót, a karban pedig énekeltem s z e k u n d basszust.

Ha valaki ezeket nem fogadná el a rendezők méntégéül, akkor tovább megyek s szeredai jótékony célú vállalkozásaim közül felsorolom azt is, hogy hajdan a szinpadon kardvívást, fuvala-szólót, hegedű sekundot játszottam, a szinfalak mellett pedig rendező csengetyűvel tuszkoltam s rendszeren szídtam a szereplőket, míg szükség szerint egy-egy pléh táblával a kezemben vezényeltem a népsziműi orkánt és vihart s egy spárgára kötött léniával szabályoztam a szelket. A tábla-pléh ropogtatása mellett egy papiros tölcserből gyertyára fuvott lipokodumporral olyan egybehangzón rémséges menyörgést és vilámlást sceniroztunk, hogy a közönség majdnem sirva fakadt a hatástól, a túll-függöny pedig rendszeren meggyúlt.

Ezen időknék terminusául mondhatnám azt is, hogy az akkor volt, mikor Muszka Berci volt Szeredában a primás s Poczok Antí a fagottas. Ezt annál könnyebben mondhatom mert önök ilyen hangszert úgy sem láttak, mely egy hosszan megfúrt fél öl hosszú, feketére festett faduda volj s az oldalán nád szopókával ellátva, taktuskint poszogatott a zenébe. Az ilyen előadásaink, mikor minden lélek a szinházban volt, a legmagasabb bevétel 40-50 frt., a kiadás 4 és 5 frt. közt váltakozott, melyből a zenekar díja 3 frtot tett.

Ezt önök alig hiszik el, pedig szent igaz. Az a megfajtése, hogy a művész társaság egyuttal maga építette és bontotta a szinpadot ha kellett minden héten, maga díszítette a tánctermet s csak a székeket és egyén kellekeket hordotta össze Snell János, ki pályáját, mint itt felejtett polák katona kezdte, mint irástudatlan művészegéd folytatta és most mint ki-

érdemült bankszolga pihen öreg babérain zöngödi egyszobás tuskilánumában. Onuan járogat fel havonként az ő közgazdasági érdemeit méltányoló baukba a havi kegydíjért. Ezen időre esik az ő életének aranykora is. Most is fájdalmason emlegeti azt az időt, mikor ő százpengő forintot összegyűjtött volt s azt egy Szépvízen működő szinigazgatónak, ki vele rokonságot kötött, kölcsön adta s kinek legbürgösebb teendője az volt, hogy a száz pengővel örökre eltűnjék. Szegény Snell János eleget járt azután gyalog utána Hosszfulutól-Kereszturig s Vizaknától-Oláhtaploczáig, de sehhol nyomára nem akadt a jó rokonnak, annál kevésbé a pénznek. Azóta nincs töképenze szegény öregnek.

Az azon időbeli művészeti viszonyok megismertetésére fel kell említem, hogy Csikszereda egy nagyon is fontos végállomása volt a szinigazgatóknak, a mennyiben rendszeren itt végezték nagyra hivatott pályájukat. Itt buktak meg s itt került zalogba minden cök-mójkjuk. Itt rekedt maga a személyzet s valamennyi közadokozásból, vagy áldozatkész mükedvelőkkel egyes előadásból utralalóról nem gondoskodtunk, nekünk, a mecénásoknak kellpt őket tartanunk. Alegkülömb gavallér mecénás Pototzyk Kristóf volt. Ezek közé sorolandó az öreg Márkos János somlyói tanár, tisztelendő ur, ki a magyar történelmi tárgy drámák lelkes hallgatója volt s egy-egy sikerült előadás után az egész társulatot megvendégelte.

Nagy Mihály, Barna Bálint Homokai László, Nyéki János és Jakabfi Gábor szintársulatai egymást váltották fel Szeredában, különösen a nyári hónapokban, mikor egyebütt rosszul, vagy éppen sehogy sem ment a kereset.

Hogy az egymást felváltó szintársulatok néha napján becsaptak a publikumot, a keresemákat, a szállásadókat, kosztadókat, kereskedőket, az olyan mindennapi kalamitás volt, melyhez majdnem szokva volt mindenki s nem is jutott eszünkbe e miatt érzékenykedni. Nagy Mihály például a legokosabban úgy végzett velünk, hogy előre beszédte a bérletek árát s többet erre felé se jött. Jakabfi Gábor másként csinálta. Felszedte a bérlet pénzeket. Meg is érkezett a társulat, melynek tagjai jórészt a család tagjaiból — ide számítva a szolgáltól s

az 5 éves Gábor gyereket is — teltek ki. Fel is állították a szinpadot a Sprenz-teremben (a mai rejmátus templom épület emeletén) A bemutató előadás estélyén felhuzták a függönyt, Jakabfi igazgató megjelent a szinpadon s bánatosan jelentette, hogy a megelőző éjjel a felesége elszökött a hős szerelmezzel s a társulat többi tagjai is vele mentek. Ő e szerint egyedül maradt. A bérlet pénzeket vissza nem fizetheti, mert azt Kézdivásárhelyt kellett elfizesse, hanem ő azért becsülettel áll szavának s egyedül fogja lejátszani a bérletet, a mit annál inkább megehet, mert úgy a dráma mint vigjáték és operett terén nagy szerepkörrel rendelkezik. Dörgő kacagással megéljenezték Jakabfit, nem kértünk a szerepköréből, szépen hazamentünk s napirendre tértünk a művész-kalamitás felett.

A legelső szineloadás, melyet Szeredában még gyermekkoromban láttam: A három jómadár, vagy fogadd be a tótót s kiver a házból című vigjáték volt.

A Gálovics-ház emeletén volt ez az előadás, melyet Dr. Filep Sándor barátom épen a mult évben bontatott le s épített helyébe szép palotát. A földszintje köből, az emelete ából volt.

Na de ez nem tartozik a szeredai művészeti viszonyok ismertetéséhez, a melybe belekalandoztam. Inkább ide tartozik, ha elmondok némelyeket az akkori mükedvelő társulat történetéből.

A dolog ott kezdődött, a hol Jakabfi szinigazgató működése végződött, mikor az ő szinpadi felszerelése zalogba kerültek. Nem nagy érték volt az egész vagyon, mert a vérehajtó vagy 120 pengő 21 krajczáért árverezte el a Sprenz-teremben. Művész vértünk nem engedte, hogy a drága vaogyon profán kezekbe kerüljön s ezuton a papiros szinfalakból a gyermekek sárkányt eresszenek, a biborpalástot valamelyik téglavető akassza a nyakába, a gombos mándliba Rostás Rupí bujjék bele, a királyi korona és a rosdás kardok a bethlehemesek kezére birjanak, a zöld frankkba, a vasas német csizmaszárkba hagyó kedre maszkurák öltözzenek, a királyi sárka csizmát Mariskó, a pálfalvi kártyavető cigányne huzza fel. Árverésen megvettük

*) T. Nagy Imre ur a „csikszeredai dal- és zeneegylet” január hó 8-án tartott műsoros estélyen igen érdekes, tanulságos és humoros felolvasást tartott. Tárcá rovatumk részére erkértük a felolvasást s mint hogy annak címe nem volt, mi adtuk a eikornyás hosszú címet annak. Egy valóságos kiszakított, élő történelem Csikszereda város közművelődési történelméből, amely ami elmaradott régi kulturánkat jellemzi.

— **Installáció Marosvásárhelyen.** Nagyszabású és tüntetően lelkes ünnepek keretében, a melybe a vármegyei és városi ellenzék is beilleszkedett a maga ovációjával, f. hó 13-án iktatta be hivatalába Marosvásárhely város új főispánját, Haller János grófot. A fényes és a legkisebb diszharmonia nélkül való installációs ünnepségekből sok alaposással lehet következtetni arra, hogy végre-valahára megszűnik Marostordában a négyesztendős anarchia, a mely a jobb sorsra érdemes vármegyét évtizedekre visszavetette fejlődésében. Az új főispán kiváló személyes tulajdonságaival, jeles képességeivel és lekötelezően szeretetreméltó előzékenységével már is meghódította magának és miszsiójának az egész vármegyét.

A csikszeredai dal- és zeneegylet estélye.

Újonnan alakult meg Csikszeredában, a hol minden kulturintézmény már elsődleges működésében, csirájában megbukni szokott a dal- és zene-egylet. Különösen városunk polgársága olyan energiával dolgozott annak létesítésén, hogy hinni kezdtünk annak létjogosultságában. A 8-án megtartott estélyük azonban meggyőzőt minket arról, hogy a reménykedésünk csalódás volt, hogy csakugyan ez a közművelődési tényező is hasonló támogatás mellett a szokásos megsemmisülésnek néz elébe. Ebből az alkalomból a város intelligens közönségét illeti a gáncs — tisztelet a kevés kivételnek — a kik a legcsekélyebb érdeklődést sem szokták tanúsítani a polgárság mozgalmairól. — Nem csoda aztán, ha az egy bizonyos idegenkedéssel fordul el tőlük, s megvetést és lekicsinylést lát az érdeklődés hiányában.

Pedig a csikszeredai dal- és zeneegylet estélye megérdemelte a pártolást. Műsora kellemes, szórakoztató volt, s egyik-másik pontban művészi élvezetet is nyújtott. A rövid nyolc számból négyet a dal- és zenegylet adott. Énekei kellemesek, jól betanultak voltak. Nem támaszthatunk különösebb, fokozottabb igényeket még, a mikor alig egy esztendő az, mindenesetre dicsérendő igyekezettel szórakoztatták a közönséget. Nadasdy Béla, Orbán Mihály, Sprencz György és Darvas Béla vonós négyese kellemes és művészi szórakozást nyújtott.

Különösen Nadasdy szép hegedűjátékát élvezte a közönség.

T. Nagy Imre tartott igen érdekes felolvasást, a mit lapunk tárcarovatába egész terjedelmében hozunk. Különösen meglepett felolvasásának az a könnyedsége, a melylyel a megjelent különböző műveltségű közönséget lebilincselte, úgy, hogy annak minden egyes szavát a legnagyobb csend és figyelemben hallgatta végig. — Csikszereda városának régi, az elmúlt évtizedek kulturális történetéből olvasott fel a saját megfigyelése és feljegyzése alapján szerelt adatokat T. Nagy Imre. Jól esett hallanunk egy élő kulturális történelmet a közelmúltból, a maga egyszerű szereplő személyeivel, azoknak fáradságot nem ismerő ügybuzgóságával. A közönség a szép felolvasásért zajosan tapsolta és éljenezte meg felolvasót.

Pap Irmuska két szép dalát és dr. Imecs János a „Hulló falevél” című műdancát a közönség szintén zajos tappsal jutalmazta.

Végül Winzám Miklós a „Tó! táncmester” című kacagató monologot mondta el tetszés közepett.

A műsor után kevés ideig táncolt a fiatalok, mert a kevés közönség miatt a mulatságnak ez a része megbukott.

Színház.

Korai dolog volna négy előadás után hátrazott bírálatot mondani még arról, vajon Fehér Károly színtársulata az idén megfelel-e azoknak a követelményeknek, amelyekkel vele szemben a város közönségének támasztani joga van. Korai dolog volna különösen azért, mert az eddigi négy előadón nem volt módunkban előadást, darabot nézni, eddigi összes figyelmünk az az izgalom köztött le, amelyek az előadástól, a színjátszástól függetlenül a leghatározottabb mértékben zavarták a közönséget.

Szomorú dolog, hogy akkor, amikor a kultúra művészeinek kellene itt a helyen bókálnunk, akkor, amikor a legjelesebb színmű irók és munkások genialisításával kellene szórakoznunk, önkénytelenül az jut eszünkbe, hogy ezideig mind-n előadón elaludt a világitás, hogy akkor is, amikor égett, felvonás közökben a nézők egypár méter távolságra már nem tudták egymást felismerni, hogy első este fideg volt, második este nem lehetett a kályha melegét kitartani. Olyan dolgok ezek, amelyek a legkellemesebb művészi élvezetet is kellemetlenné tehetik, a legkomolyabb drámai jelenetben megkacagathatnak s a legjobb színészt is nyíra kivesszik a szerepéből, hogy játéka

elvezeti teljesen művészi értékét. Ilyen körülmények között tehát művészetről a mai napig beszélni nem lehet, mert ha az volt, avagy lehetett volna is, megölte azt a külsőség az indolens rendtelenség.

Önkénytelenül jut eszünkbe a kérdés, hogy vajon ki legyen ennek az okozója. Direktori, színügyi bizottság, rendező, berő, vagy a vármegye, akinek aldásos működését fogja örökön-örökös hirdetni a „Vigadó”. Nem tudjuk, nem is akarjuk kutatni azt, egyet tudunk eszünkbe, hogy aldozat a direktor lesz, mert ha ez még sokáig így fog tartani akkor senki sem fog a színházba menni.

Magukról az előadásokról nem emlékezünk meg ezek után, egy pár benyomást közölhetünk itt csak, amik mégis megmagyarázhatják figyelmünket. Mindenesetre örvendünk azon, hogy a Szathmáry párt és Zilahit, mint a társulat kipróbált jó erőt viszont látjuk.

Németh János rendezőben szintén igen jó erőt és jó rendezőt nyert a társulat, ha hozzá vesszük szimpatikus megjelenését az életben, a színpadon kívül, megjósolhatjuk, hogy csakhamar közönségünk kedvence lesz.

A nők közül Kis Cecília kellemes hangja és áteka és Spóner Ilona határozottan tehetséges alakítású ragadta meg figyelmünket. És hogy mulasztást ne kövessünk el, itt rögtön megemlékezünk a kis Szében Margitkáról, aki „Muzsikusi leány” fiatal herceg kedves szerepében egyszerre meghódított minket s arra az estére elvitte a színházi sikereit jó nagy részét. — Szécsény Emma és Marosi mutatkoztak még be kellemesen a közönség előtt.

A társulat többi tagjairól nincs módunkban még kritikát mondani. Amit itt mondtunk, az sem kritika, csak azoknak a kevés perceknek a megfigyelései, amelyek az elsorolt külső műzériák megengedték a közönségnek az előadásra való figyelést.

Pénteken, Lengyel Menyhért „világhírű” színműve „Taifun” gyér közönség előtt került színre. Okosak voltak, akik fel nem ültek a „világhírűnek” és otthon maradtak, mert hogy miért világhírű ez a darab, azt bajos volna kitalálni. A darab meséje abból áll, hogy egy Berlinbe tanulmányozásra kiküldött japán tudós a nyílt színen megfojtja a kedvesét s a felett való bánatában maga a tudós japán is a nyílt színen meghal. A mit a mese közben a színen labatankodó japánok művelnek, az csak töltelek. Maga a főszerep Dr. Tokeramó és kedvese Kerner Ilona szerepe elég jól meg van írva, de a többi szerep annyira másodrendű, hogy akár el is maradhatna. Az a főjellet, mikor Tokeramó a kedvesével a földön hemperegve szeretkezik, egészen izléstelen. A szerep máskülönbön sem való Szathmárynak. Spóner Ilona és Németh J. egészen jól játszottak. A többi szereplők is a darabhoz mértelen elég igyekezettel fejtették ki. Ilyen „világhírű” da abokat nem kerünk. Azok kényeszerű nézése jobb, ha a „világ”-nak marad, hisz felesleges a színpadon előre nagy szenzációt csinálni a darabnak. — Annyit tan csak Csikszereda műértő közönsége mégis tud, hogy

melyik a jobb, vagy pláne melyek a világhírű darabok. Ez az ok nélkül való reklamirozás kárára van a komolyságnak s egy kis falusi komédiászertü izt ad a publikum gyűjtésnek.

A jövő heti műsor jónak ígérkezik. Reméljük, hogy akkorra már villany mellett nézhetjük az előadásokat.

Különösen felhívjuk a közönség figyelmét „Obsitos”, „Kard becsülete” és „Cigány szerelem” című darabokra.

A jövő heti műsor a következő: Vasárnap 15-én délután „Tatarjárás” este „Obsitos” operette.

Hétfőn 16-án Luxemburg grófia. Kedden 17-én „Kormánybiztos” énekes bókhozat.

Szerdán, 18-án „Koldus deák” operette.

Csütörtökön 19-én „Kard becsülete” színmű.

Pénteken 20-án „Boulemeins kisasszony házassága” vígjáték.

Szombaton 21-én „Cigány szerelem” nagy operette.

HIREK.

— **Személyi hír.** Gyalóky Sándor főispán folyó hó 14-én d. u. az 5 óra 50 perces vonattal Budapestre utazott, hogy Csikszépvíz község és a vidékének 40 tagu küldöttségét a fősolgabírórság felállítására vezesse. A küldöttség szószólója dr. Kovács Gyárfás lesz.

— **Kinevezés.** A király Veress Árpád csikszeredai kir. aljárásbírói járásbírónak nevezte ki. A kinevezés bíróságunk szorgalmas és tevékeny tagját érte.

— A király Jurkovits Otmár ujvidéki törvényszéki bírót a VII. fizetési osztályba sorozott törvényszéki bírónak nevezte ki.

— A marosvásárhelyi kir. főügyész Nagy Dénes es. és kir. tartalékos főtüzér esikgyimesi lakost a brassói kir. törvényszéki fogházhoz fogházórré nevezte ki.

— **A honvédség köréből.** A király Kádár József bróssi 24. honvédszerebeli ezredet nevezte a nagyszéki 23. honvédszerebeli parancsnokává.

— **Villany.** Semmi biztosat sem lehet tudni arról, hogy a várvavárt villanyvilágítás mikorra lesz készen. Azt is beszélgetik, hogy meglepetésszerűen egyszerűen csak kigyulnak az utca körtei s a lakosságot a vállalkozó meglepni akarja a világitással. Nagyon szép dolog ez, hanem mi mégis inkább szeretnők tudni a biztos terminust, mert a meglepetés már úgy is elmaradt. Az akkor élt minket, a mikor a karácsonyra ígért világitás elmaradt.

az egész resztungot. Komolyan felleltároztuk az apró vagyont s beraktuk a nagy ládába, mely a csödtömöghez tartozott. A száraztórudakon függő díszleteket szépen összegyűjtöttük s egy jobb jövő reményében a hiuban elhelyeztük.

Most következett a nemzeti gond, mert a 120 pengő vételért az előadások jövedelméből irányoztuk elő.

Nagy gyűlést hívtunk össze egy műkedvelő társulat megalakítása végett s mondhatom, hogy az akkori kevés számú intelligencia majdnem teljes számmal megjelent arra s résztvevő az alakulásban. Ezt azért említem fel, mert uagyon jellemzi a mi intelligenciánk előkelő felfogását minden társadalmi mozgalom iránt. A mint idők folytán szaporodott az intelligens közönség száma Szeredában, épen oly mérvben fokozódott ezen nemes felfogás.

Nagy lánpalázbán adtunk elő legelőször a „Három kalap” vígjátékot a mai leányiskola helyén állott zöld kapus fakaszárnya nagy termében. Utána évről-évre még vagy 50 előadás következett, melyeken mint szereplők Csikszereda és vidéke társadalmi életének legelőbbkelői vettek részt. 120 pengő már a három első előadás jövedelméből kelt s kiszabadítottunk a kényes obligóból.

A díszleteket és ruhátart azután időről-időre gyarapítottuk, sőt a fellépő műkedvelők igénye már-már oda fokozódott, hogy voltak előadások, melyekhez a kolozsvári nemzeti színház ruhatarából kértük kölcsön a jelmezeket. Ezt azért is kellett tennünk mert közönségünk már úgy megismerte és meguntta volt jégv évtizeden át a társulat ruhatarában levő tarka, zöld, és sárga frakkokat, melyeket vígjátékban: az inasok, népszínműben: a kocsisok, borbélyok, drámában: a végrehajtok, poroszok és zsanárok vettek fel, hogy egy szereplő sem akarta azokat felölteni. Ezen is alkalomadtán hamar segítettünk, mert kifordítottuk őket, vagy a frakkjukat felvartuk s a legkorhűbb muusikus cigány kosztüm, avagy exotikus fejedelmi ruházat telt ki belőlük. Volt egy megbecsülhetetlen tarka frakkunk, melyben boldogult Hazai Laci Pry Pálban: Hardi-t, kifordítva, Kox és Boxban Koxot, a végét felvarrva, a Vén bakkacsban Fricit hatásosan játszották.

A kosztümök dolgában különben sem na-

gyon akadtnak fenn, mert azokat a szereplő által hazulról hozott tarka paplan, egy-egy törökös ágytakaró, avagy egy csipkefüggöny mindig pótolta. A tarka paplant a kínai fededlem, a törökös ágytakarót a török szultán, a csipkefüggönyöket a hercegnők szokták felölteni.

Egykoron nagy díszelőadásra készültünk. Hónapokkal azelőtt tartottuk a próbákat. Nem kisebb feladat várt reánk, mint az, hogy az Emke nagy díszgűlése alkalmából este díszelőadást tartunk. A díszes alkalomhoz mérten s művészi renoméknél érdekében is arra vállalkoztunk, hogy a legkényesebb salon vígjátékot az lbolyafalót adjuk elő, mely éppen akkor a budapesti Nemzeti színházban volt műsoron. Betanultuk a darabot úgy, hogy azt még az öreg Snell János is könyv nélkül tudta. Egész nyáron festettük az új díszleteket. 10 font firnájszót, 5 font okkergelbet, 4 font himmelgrünt, 2 font cinkveiszot, 30 lat goldpulvert, 50 lat silberpulvert, 20 lat aranyipilt és 15 font enyvet kentünk fel az új vásznakra. Festettünk lovagvárt, erdőt, ligetét, templomot és sárga salont. A színpadra szükséges pamlagokat, foteleket, virágvázákat stb. részint Zsögödből, részint helyből hordották össze. Gyönyörűen készen volt minden.

Elkövetkezett a nagy nap.

Ide sereglettek Budapestről s az ország minden részéből azok a notabilitások, kik valami szegről-vegről rokonságot tartottak a székelységgel. Országgyűlési képviselők, fő- és alispánok, miniszteri hivatalnokok, irók, nyelvészek, történészek, filozófusok, természettudósok, művészek, piktorok, minden rendű és rangú közgazdászok, kiket vonzott a kíváncsiság szemlél-szembe látni egy darab Ázsiát. Mert hát akkor a pesti ember szentül meg volt győződve, hogy a csiki székelységek medvebörben járnak, nyersen eszik a húst s nyílakkal vadásznak. Ezzel szemben nekünk csikiaknak is meg volt az a nyugalmunk, hogy vígécet soha sem látnunk, mert azokat a megevetéstől való félelem távol tartotta. Amint akkor ok féltünk tőlünk, hogy megszűssük őket, most mi éppen úgy féltünk tőlük, hogy ok esznek meg.

Elég az, hogy minden a legszebb rendben készen volt az utolsó gombig a díszelőadásra: Azon nap délelőttjén és délutánján folyt a nagygyűlés és folytak a különböző szakosztályok ülései. Megjegyzem, hogy én akkor nyel-

vész voltam s ehhez képest a csiki székelysé nyelvjárásról tartottam felolvasást, melyet valahol valamelyik szaklapban akkor közreadtak s azóta maig is mindegyre kapok felvilágosítást kérő megkereséseket az abban fejtegetett témák iránt.

A nagygyűlés programjának összeállításába az a tévedés történt, hogy délre nagy közebed esett, amiből az a kalamitás származott, hogy a délutáni program fucsba ment, mert az emberek akkor is jobb szívet ültek a fehér asztal mellett, mint a városház nagytermében a zöldasztal mellé.

Hogy így a nagygyűlést emésztő nagy tudomány délutáni része kárbavesztett, azt azóta nem silylette meg a világirodalom, sőt még a székelysé társadalom sem, de kicsibe mult, hogy meg nem silylette a díszelőadás. A szereplő művész urak vigabbak és bátrabbak lettek a kelletnél, maga a publikum pedig szerefelett fel volt lelkesedve az „el nem fajult verék” vizontlátásán, úgy, hogy estére kelve, tudni sem akart a nagy díszelőadásról.

A nőszereplők készen, de a csüggedéstől kétségbeesve gyülekeztek a színpadon, míg a férfi szereplők még mindig bucsupoharaztak a banketten, míg végre sikerült a szereplőket gyöngéd brachiummal a színházba tuszkolni s a zenekart a színházba vezényelni.

A publikum már gyülekezett a nézőtérén. A pénztárnok ingyen osztogatta a jegyeket, a jegyszedők már nem ismerték a számokat. Az idegen közönség felismerve a tréfás helyzetet, jegykerés nélkül dobálta a pénztárnok elé a pénzt, ki elég józan volt arra, hogy azt elvegye s elég pityós volt arra, hogy a nagyobb bankokból vissza se adjon.

Megtelt a színház. A hogy mondani szokták: ember-emberhátán volt. Leélni úgy sem lehetett, mert az azelőtt napokkal szépen felszámozott és rendbe rakott székeket a vendéglős a bankette elhordta, de vissza nem hozta. Nem is hozhatta, mert azok nagy részén a vigabb bankettezők még mindig ültek.

A színpad mellett a felett keletkezett nagy láma, hogy a férfi szereplők vig hangulatukban szerepeket akartak cserélni s mindenik kardosan, nagy bajusszal és szakállal akart megjelenni. Egy darabig teljesen hiába magyaráztam, hogy az lbolyafalót nem népszínmű, sőt nem is magyar vígjáték, melyhez a csikók

bajuszokat és ősmagyar szakállakat lehetne felragasztani. — Leghajthatlanabb volt a már frakkba készen kiöltözött inas, ki nagy lármával fekezett a sarkantyúért, melyet nyomban fel akart venni. A közönség vidám lármája tülharsogta a színpadi zenebonát, mi közben a nézőtérén legalább a nők számára néhány széket rekviráltak a bankettől.

Majdnem egy órába telhetett, míg minden szereplő magához tért s helyét elfoglalta a színpad mellett. E közben a közönség ismétlen ordított és dörömbölt, míg megszóllt a rendező csengettyű. A függöny csendesen felzökögött, anélkül, hogy leszakadt volna, mint máskor rendszeren.

Mely csendben és ünnepélyes hangulatban kezdődött az előadás, mikor a sugó egyszerre kihajlott a lyukból, iszonyatosan hadonászott mindkét kezével s leverte a kettőfelé égő gertyát. Nagy hangon kezdett sugni, de egészen egyebet, mint a mit a szereplőknek épen mondaniok kellett. A szereplők ijedten néztek felém a színpad mellé. Hangosan beszóltam nekik, hogy ne figyeljenek a sugóra! Snell Jánost pedig bujtattam a színpad alá, ki a sugót lábánál fogva lerántotta a sötétbe. A kéznél levő kellekcsé helyébe mászott a színpad alatt és józanon tovább sugott.

A közönség nyomban észrevette a malört s iszonyu tapsolásban tört ki. Ez alatt helyreállott a rend s vígan folyt tovább a darab.

Minden felvonás végén felzúgott a tapsvihár, a végén pedig a kihívásoktól elszédültek a szereplők s a közönség nagy meglepéssel távozott az előadásról. A bekáfoltt sugó másnak reggel ébredt fel a színpad alatt.

Művészetünk és művészkedésünk történetéből ezuttal többet nem mondok el, mert nem akarom ilyen régi kalamitások hallgatásával a sokkal érdekesebb és érdemesebb „táncal egybekötött” estély idejét megkurtítani. Ezek úgy is igen régi történetek, még a mult századból valók, mikor Muszka Berci és Laji egy rossz nadrágról, Pocok Anti pedig egy pipa bagóért muzsikáltak. Mit mondana ehhez most Ráduly Béni Árpád?

Ezen időben az nri asszonyok viklerben, a férfiak bankbában, a szolgálók vizitkában s a zsögödi kisasszonykák még mezitláb jártak.

— **Felmentés.** Vármegyénk főispánja Szemere Huba díjtalan közigazgatási gyakorlatot ezen állásától felmentette.

— **Hazasság.** Kelemen György építőmester f. hó 3-án vezette oltárhoz dítrói öz. László Imréné szül. Schusztler Matildot Székelyudvarhelyen.

— **Határozás.** Bene Imre városi polgár folyó hó 7-én 95 éves korában meghalt. Elhunyt, ki ezt a magas kort elérte, arról volt ismeretes, hogy életében hat felesége volt.

— **20° Celsius.** Minden átmenet nélkül vasárnap reggelre virradólag 20° Celsiusot mutatott a hőmérő, bejelentvén, hogy most jön az igazi csiki tél. Ebben az a legnagyobb baj, hogy nemcsak a tojás drága, mert kettő egy picula, hanem itt az őserdők hazájában 24 koronát kell fizessünk a fiáért, ami bizony megdrágítja a meleget. Nálunk pedig ősi szokás, hogy ha hideg van, az tartós és felmegy még a 30 fokig is

— **Hany csendőr van Csikvarmegyében?** A m. kir. VII. sz. csendőrkerületi parancsnokságnak 1911. január 1-től érvényes beosztása szerint vármegyénkben a közbiztonsági szolgálatot 33 csendőrőr teljesíti. Ezek között van egy törzsőrmester, 6 járásőrmester, 3 őrmester, 26 őrsvezető és 128 csendőr, összesen 164. Szárnyparancsnok felsőőri Cseresznyés Emil százados, szakasparancsnok Csikszerebánc Krisztkovics István hadnagy, Gyergyószentmiklóson Kacsicz Pál főhadnagy.

— A járásparancsnokságok székhelyei Csikszerebánc, Csikgyimes, Csikszentmárton, Gyergyó-Szentmiklós, Gyergyótölgyes és Gyergyóbecs. A csendőrőrök székhelyei Csikszerebánc, Szépvíz, Madefalva, Csikszentdomokos, Karcfalva, Csikmadaras, Gyimes, Gyimesközéplek, Csüggés, Priesketo, Rakottyástelep, Csikszentmárton, Csikszentsimon, Tusnádfürdő, Kászonujfalu, Kászonaltiz, Kóker, Csikmenaság, Csikszentgyörgy, Gyergyószentmiklós, Gyergyóalfalu, Dítró, Gyergyóujfalu, Salamás, Vasiáb, Gyergyóremete, Gyergyólibántelep, Gyergyótölgyes, Borszék, Belső, Gyergyóholló, Székpaták (különítm.), Gyergyóbecs, Alsódomok.

— **Vörhenyjárvány Brassóban.** Karácsony előtt Brassóban nagymértékben fellépett a vörhenyjárvány. Brassóvármegye alispánjának rendelete az összes iskolák és óvodák további intézkedésig zárva maradnak.

— **Előmunkálati engedély meghosszabbítása.** A kereskedelmi miniszter Fabri Miklós okleveles mérnök budapesti lakosnak a székely vasutak egy alkalmas pontjából kiágazólag Gyergyótölgyesen át Borszékig vezető keskeny vágányu gőz- vagy villamos üzemű helyiérdekű vasútvonalra kiadott előmunkálati engedély érvényét megújította.

— **Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület** nyerevénykötvényeinek legközelebbi huzása 1911. február hó 5-én főnyeremény 300.000 korona feltétlen biztonságot nyújtó sorsjegy, melynek kiváló nyerési esélye van, évenként 3-szor tekintélyes főnyereményekkel sorsolják, értéke folyton emelkedőben, úgy, hogy a legmegfelelőbb tőkebefektetésnek kínálkozik napi árfolyamon, letétre és havi részletfizetésre legelőnyösebben kapható az „Agrár Takarékpénztár Rézvénytársaságnál” csikszerebánc fiókintézeténél.

— **Az első gőzgep Magyarországon.** Emlékeztet Ferenc, osztrák császár mondása a ki a vasut ellen azt hozta fel, hogy ő a vetéseket nem engedi felgyújtatni, a vasutat nem engedi meg. A gőzgep azonban már sokkal korábban ismeretes volt nálunk. Az első 1721-ben állították fel és pedig Ujbányán, Potter, durhani mester. A gépet az ujbányai bányaműveknél vízemelésre használták. Ez a gép két éven át volt üzemben és Anglián kívül az első volt, amely ipari célokra szolgált.

— **Műsoros-estély.** A csiktaplocai műkedvelők társasága, folyó 1911. évi január hó 21-én táncal egybekötött színelőadást rendez, mely alkalommal színe kerül »A falu rossza«, 3 felvonásos énekes népszimű.

— **Táncmulatság.** A gyimesi állami alkalmazottak január hó 21-én a Vizoliny Albertnéféle vendéglőben Csikgyimesen jótékony célú zártkörű táncmulatságot rendeznek.

— **Emlékezzünk régiokról.** E cím alatt Kelemen Lajosné Zathureczky Berta az Erdélyi Irodalmi Társaság nem rég megválasztott tagja vaskos kötetet adott ki a letűnt idők legendáiról. Az értékes munkát Gámán János örökös adta ki Kolozsvárról.

— **Czakó Peti Sándor** kolozsvári jónévé 14 tagú zenekara Gyergyószentmiklóson megtelepedett.

A „Székelység” távirati rovata.

A folyó 1911. évre lapunk számára távirati rovatot nyitottunk a „Magyar távirati iroda” híradásai nyomán. Távirati híreink mindég a legutolsó eseményeket tárgyalják, azok Budapesten mindig szombaton délelőtt 12 órakor adatnak fel. Közleményeink leginkább a fontosabb politikai híreket hozzák, ritkán más természetű fontosabb eseményeket is.

Tegnap távirataink a következők.

Budapest, 1911. január 14. d. e. 11 óra.

Költségvetés a pénzügyi bizottságban.

Szombaton a képviselőház pénzügyi bizottsága befejezte az 1911. évi költségvetés tárgyalását.

Lukács pénzügyminiszter kinyilatkoztatta, azon felvetett kérdésre, miszerint az állami hivatalnokok létszáma folytonos emelésének eleje vétessék, hogy a kormány azt tanulmány tárgyává fogja tenni s a legközelebbi költségvetés betérjesztéséig a kormány javaslatait meg fogja tenni.

Képviselőház ülései.

A ház ülései a kormány intézkedése folytán egy órával naponként meghosszabbítottak. A munkapárti klubban az ülések meghosszabbítása általános helyeslésre talált. Ellenzéki körökben emiatt elégedetlenség uralkodik, mert ezt az ellenzéki akció meghiúsításának tekintik.

Bankvita.

Napirenden a bankvita van, mai napon Beck báró beszélt, a jövő hét folyamán Tisza István gróf és Lukács László fognak beszélni.

Mai ülésen Kelemen Béla Kossuth-párti beszélt, aki a bankjavaslatot nem fogadja el, kijelenti, hogy az önálló vámtérület előfeltétele az önálló banknak felállítására 1917 előtt.

Interpelláció.

Frater Loránt Justh-párti képviselő interpellációt jegyzett be a magyar királyi operaház ügyében, ahol hír szerint az operaház hanyatlása miatt külföldi embert hívtak és állítólag lépéseket tettek, miszerint az előadásokon az énekelés német nyelven is megengedtesék.

Tisza örömapa.

A Tisza István fiának folyó évi január hó 12-én volt az esküvője.

Portugáliai csendélet.

Portugáliában kitört a vasutasok, postások, kereskedelmi alkalmazottak és munkások sztrájkja.

CSARNOK.

Dóra...

— Irta: Triebler Sári —

(Folytatása a múlt heti „Tárca” rovatának.)

De mi történt máma Földessy doktorral? kérdék egymástól, csodálkozva jó barátai és ismerősei, kik figyelemmel kísérték férfias alakját — máskor oly nyugodt fellépését. Szokatlan idegességet vettek észre rajta, sötét szemei tüzesek, fényszek voltak, sziporkáztak. — Így még nem látták őt s ez határozottabban érdekessé tette.

Szellemesen jobbra-balra bókolt, olyan lányokkal is foglalkozott, kiket máskor észre sem vett. A fiatal asszonyokkal szemben is fáradságtalan volt.

Közbe-közbe azonban mindig lopva kereste szemeivel Dórát. Bodort is látta, hogy másra rá sem nézett, csak Dóra előtt settenkedett s hogy nagyon hosszás és ugylátszik érdekes tárgyalásba bocsátkoztak.

S mikor azt is észrevette, hogy egész különválva a társaságtól egy ablakmélyedésbe húzódva mulattak, azt már többnek — mint nem illőnek találta.

Azután együtt indultak táncolni s hosszú ideig tartott míg belefáradtak. És milyen mosolylyal köszönte meg a leány a táncot? Halhatlan!...

Hangosan és keserűen felnevetett — s a közelébe ülök csodálkozva néztek rá. Jól van, jól teszi mondá, s nem vette észre, hogy magának beszél.

Melege lett. Bocsánatot kérve szomszédnőjétől, kiment — eltűnt a teremből... Egy kis távoleső pipázóba menekült. Itt egyedül volt, a zene tompítva hallatszott be s a zugás és moraj is csak távolinak tűnt fel.

A szoba közepén állva maradt. Uralkodni kell magamon, uralkodni — mondá ököbe szorított kezekkel és homlokán kidagadtak az erek.

Zsebkendőjével letörle arcáról az izzadság cseppeket — s azután rágyújtott egy szivarra. Ah! minek ez az ostoba idegesség. — Fejét hátravetette, kissé lecsillapodva leereszkedett egy székre. Gondolkozni kezdett. Ki tett neki valamit? Senki. Tehát nincs is oka a nyugtalanságra. — Idegeskednie semmiesetre nem szabad, hisz mindenfelét gondolhatnának az emberek. Mert, hogy Dóra, ki máskor mindig oly kedves volt és máma rá sem néz az úgy sem maradhatott észrevétlen.

Ki himé neki, hogy őt csak az bántja, hogy a leány egy léha fráterrel komolyan foglalkozik.

Már mindenki ült a soupé asztaloknál s öketten — Dóra és a főhadnagy — még mindig félre voltak vonulva. Ekkor annyira odabámult, hogy majdnem ott felejtette magát a terem közepén — ha egy ismerős fiatal asszony fel nem rázza őt. S amint végre asztalhoz ültek, Dóra csak néma fejbólintással köszönt neki vissza. Rögtön odafordult a főhadnaghoz és helyet csinált neki maga mellett. Nagy fáradságába került neki — figyelmes arccal ülni szomszédnője oldalán, mert szeme és tüle mindig Dóra felé volt irányozva, kit nézete szerint védelmeznie kellett volna. Közel ültek hozzája. Hogy tréfálkoztak, hogy mulattak. Türetlen lett neki a mellette ülő és sokat fecsegő asszonyka. Vacsora után remélt Dórával egy pár szót beszélhetni, de nem jutott hozzá, mert vitték táncolni, repült táncosa karján, vigan boldogan.

Kétszer, háromszor eltáncoltak előtte, Földessy leste Dóra pillantását, várta, hogy mikor látja meg? A lány nem nézett rá — tulajdonoson le volt foglalva udvarlójával, kinek hangos nevetése őt úgy bántotta, mintha valami kellemetlen recsegést kellene hallgatnia, s mintha valaki erősen melbe lökné.

Nem akarta érezni, torkát, hogy szorítja valami, agya, hogy lüktet. Védekezett ellene — tovább fog ő is udvarolni — szellemeskedni, majd eltoplunak rossz érzései. Mialatt ezeket gondolta — valami nagy, őszemrehányás izgatta.

Senki ne sejtse azért, hogy szenved, hogy reszket érte, egy szaváért, egy pillantásáért... Gyűlölet volt ez? Megrándult egész testében.

Oh legyen akármilyen — csak őt el ne vesztse — csak őt ne kelljen átengednie, csak őt ne rabolja el senki. Talán elv szlette volna már? Nyers modorával már elriasztotta volna? és Dóra kárpolást keresett és talált volna?

Hiába! az ember ne legyen könnyelmű, mikor a tulajdon boldogságáról van szó. Ne okoskodjék, ne filozofáljon, hanem bizza magát az érzéseire. Ő pedig ostoba, gőgös volt, most itt ülhet egyedül, bosszankodhat, az ördög sem törődik vele.

Ezt mind félhangon mondá magának — s ekkor felugrott, nagyot ütött öklével az asztalra s a rázkódás okozta esőrömpöléstől nem hallotta, hogy valaki megállt — ijedt, kipirult arccal a küszöbön...

A lány azonban meghallotta, amint rekedten, de határozottan mondá: az enyém leszel Dóra — nem engedlek másnak, nem engedhetlek, mert nagyon szeretlek; s égő homlokára szorítá mindkét kezét.

A leány megsajnálva az önmagával küzdő férfit, odalépett — leoldá a férfi homlokáról annak lázas kezét, megszorította azokat, boldogan és nevetve suttagá: nos hát végre megvagyunk győzve?!

Földessy megcsókoltá a kezébe maradt két kis kezét — forrón megszorította azokat és bűnbánó hangon mondá: milyen oktalau voltam, hogy eddig nem tudtam felfogni mennyire szeretlek!

Fehér lelkék násza a Haláiban.

Irta: Móricz Károly.

Erna dalolt és ajkán tisztán, erősen csendült fel az ének. Valahonnan messziről — szentimentális németek közül — mint énekesnő szakadt ide hozzánk: a vad nóták és a bor szomorú hazájába. Világos aranyhaja vastag fonatokban ölelte körül halántékait. A szeme nyílt, fényes, fátolytalan, mint általában azoknak, akiket még nem vert meg nagyon az

Isten. Szép volt és kecses, mint egy karesu japán váza.

Egy napon aztán, valami genialitást fedezvén fel magában, többé nem volt nyugta Magyarországon. Enekudása tökéletesítése céljából Münchenbe utazott, hol rövid idő alatt csodájára váltak. Volt valami rendkívüli, valami csodálatos az éneklésében. A legvadabb, a legbujább szenvedélyek kifejezésére ép oly alkalmas volt a hangja, mint a legtisztább érzelmek visszaadására. A triviálisnak, a perverznek összevegyítése a raffiniált és túlnomult természetességgel: ez a szokatlan művészi harmonia vonzotta hozzá az embereket.

És a kis Erna Münchenben szép, vig napokat töltött. Történt, hogy az Isar völgyében egy tavaszi ünnepélyen Erna megismerkedett egy impresszionista festővel. A szent és örök Művészet meglehetősen összetörte Armin, kinek sárgás, koravénült arcából mint halotti faklyák világítottak ki a vizes, beesett zöldes-kék szemek. És kacér müncheni asszonyok meleg, puha, illatos szobáiban bűnös, kis mesék ezerszámra születtek. Arminról szólt mindahány. S néhány nap múlva már tudták a szalonokban, hogy Armin tudatos állapotban nagyon közönséges tucat piktor és hogy csodálatos pasztelljelt hípnosiban alkotja. A folytonos transz állapot idegrendszerét napról-napra rongyosítja, a teste meg sorvad... pusztul. Elősegítette Armin lelki betegségét a nagymennyiségben elhasznált morphiom.

Virágoztak a fák s gyöngyvirágszőnyeget terített a tavasz az Isar partjaira. És nagyon magasfokra hágt a jökevő az isarvölgyi tavaszi ünnep. Ujjongó örömek között szállt le az est sötét pillangója s fekete himporát reá hullatta a mulatókra, az Isar vizét és a fák friss zöld lombzatját sötétre festé.

Az est rejtő, takaró fátyolának védelme alatt forrabb lett az emberek beszédje... tiltott vágyak tusája indult... suhanó párok suttagó hangja csókokká halkult. Égtek a szemek s kigyultak, tüzesek, pirosak lettek az arckok. S egyszerre pillanatnyi csend: ezer felvillant tarka lampion rontotta meg az Isarmenti mulatók sötét, titkos örömet. Szétrebent párok, nejküket kereső férfiak között két szomorú embervirág: Erna és Armin. Unottan szinte gépiesen mondják el egymásnak mondanivalójukat zenéről, festéséről, színházakról. Bántotta őket a bűn, amit körülöttük játszottak: szöke, becsipett, festett ajku nők és részeg, kéjre éhes bajor urak. Erna tanácsára esolnakba ültek s lágyan... ringva vitte őket az Isar. Tavasz esték bédító fűszerére mindkettőjük vére lázas csatára kelt. Felélnék. Pajkos gyerekes hangon évődtek egymással. — Egyedül érezték magukat és nagyokat kacagtak.

Armin tépte Erna, brüsszeli csipkével és élővirágokkal díszített, fehér ruhájáról a halványkék gladioluszokat. — S nevetve szórták ketten a virágot az Isar sötétkék vizébe...

Piros csókjaik külté már keletről a nap, mire reaszált a csend az Isar völgyére. A sör mámorától tompa agygyal leverten, szomoruan kuligotak haza a mulatók: kivrösödött szemü férfiak s lilaarcu nők. — Tisztán és fehéren — mint két hőszin azalea — bucsuztak el egymástól Erna és a festő, kik az Isarparti tavaszi ünnepen önzetlenül, halálisan megszerették egymást...

Armin tárlatra küldte képeit: beteg fantáziája groteszk gyermekeit. Haldokló fiukat festett a meghalás összes fázisaiban. Önmagát tette a vászonra, beesett arccal, átlótt halán-tekkal, amint feléje hajol s körülfojlya egy női alak lenge ködtestével, átöleli és fehér minden... és fehér minden, csak az ő megtört, szomorú szeme kék s a bágyadt gladiolusok a fantom hőszin ruháján. Majd sötét zsákokba nők szaladnak, mindegyik arcán van valami ami Ernára emlékeztet. Testükre szürke ruha simul szorosan, mint kézre a kesztyű. Rátapad, szinte összenő a bőrrel, szinte nincs is ruha rajtuk, csak a bőrük szürke taft se-lyem. És futnak a mindenünnen feléjük nező buja férfi arckok elől.

Mintha az isari ünnep valamennyi férfija ez utcába szorult volna. — Ott van közöttük Armin is. Az ő szeme ég a legtűzebben, az ő arca a legkialtóbb, a legroncsabb rones, egy élő hullafej a bűn többi, átkos perverzjei közt...

Ernának e képek láttára összeszorult a szive és többé sohasem énekel. Eltemette a hangját s öntudatlanul, akaratanélkül modellje lett egy exaltált fantázia rémképeinek. — Megbénultan rabja lett Armin két szomorú szeme halovány fényének. És ez már nem volt többé szerelem, hanem a léleknek egy fájdalomlan, de biztosan élő betegsége, mely Arminról ragadt reá.

Hosszu hónapokon nap-nap mellett álmodozó kacagással, kitárt karokkal várta Armin s boldogító mámorok tüzeiben csókjaikon át szívta magába a neureszténiai festő lelkét és természetét.

Fehér szárnyain a télnek előtűt Karácsony ünnepe. Erna hazautazott szüleihez. Egyik kezében egy nagy csokor Le France rózsát, a másik kezében egy miniatúr képet vitt magával. Együttlétük utolsó reggelén festette Armin, Fehér felhők ködmezőin áll a bál. Asszonyok

4-ik oldal

táncolnak körbe... közbe. S ha megnézi őket az ember közelebről, minden asszony Erna. Erna aki kacag, aki sír..., aki szomorú..., aki vig..., az álmadozó, szép, pompás testű Erna, kinek arany a haja s kék szeme bársony szőnyegén fekete gyémánt ragyog.

És Erna hervadó lélekkel érkezett meg szülei kedves kicsi falujába. Kicsinyes gondossággal, szülői óvatossággal kezdte gyógyítani apja, aki orvos volt. Azonban hiába volt minden. Ernának már az ötödik napon levele jött Münchenből. Armin írta: „Gyere vissza hozzám te édes, selymes kicsi lelkem. Tiéd az éjszakáim, nappal is folyton előttem vagy... érzem puha, szőke hajadon a Trefle de incarnat bolondító... átkos de édes... édes illatát. Jöjj! Siess! Fuss! Szörnyűséges álmom volt az éjjel: fehér ravatalon halott gladioluszok között feküdtél és varjak károgtak az atelíer ablakán”.

És Erna még azon éjszaka, lázasan, eleven akaratának utolsó éber pillanatában, Arminhoz szökött...

A taxeauto puha öléből óvatosan, remegve emelte ki Armin Ernát, kit az élet már félig-meddig elhagyott. Val fájdalom rángott végig a festő testén, szemében istentelen harag tüze lángolt. Félőrltlen rohant fel — karjaiban a haldokló Ernával — az atelierbe. Lefektette. Erna haja vastag fonatokban hullt le kétfelől az ágyról. Armin pedig letérdelt melléje, átölelte a testét s vad, dühös kéjjel szoritva rá ajkait, az Erna hiégülő, kékespiros szá-jára, csókolta, harapta, örülten, vadul, eszeveszetten. S azután belemette arcát az illatos szőke haj közé és sirt csendesen. megadón.

Erna meghalt.

Halvány téli hajnal lopódzott be az ablakon át. Halk zörrenéssel nyílt az ajtó: egy kertész gyerek csomó gladiolust hozott. Armin rendelte meg még a tegnapi. Ernának akart velük örömet szerezni. Halványkék gladiolusok közt fehér virágként fekszik Erna. És Armin nem sír... Halkan hófehér vásznat vesz elő. Ma nagy munkába fog. Megfesti legutolsó képét: Ernát a halotti, fehér nyoszolyán. Jó sok morphiomot — biztatja magát — hogy annál jobban sikerüljön. Odaállítja festőállványát az ágy mellé. Eszet vesz elő... tétován kísérve a festéket a palettán. Majd festeni akar. ránéz Erna halálesékoltja sápadt arcára s rácsik halottan, lélektelenül a két gladiolus borította Ernára. Sok volt a morphiom. Az atelierben összevegyült a virágok illatával a Trefle de incarnat. A falakon fehérkék tónusú képek. A festő állványon hófehér vásznon egy széles, fekete vonal. Armin utolsó ecsetvonása. Csend. Künn havazik s fehér hópelyhek zizegve hullnak az ablakokra.

A KINEK JÓ... SZÉP: BUTOR OLCSÓ

kell, az forduljon bizalommal

SZÉKELY és RÉTI BUTORGYÁROSOKHOZ MAROSVÁSÁRHELY (Széchenyi-tér 47. sz.)

Meghívásra bemutatjuk gazdag mintagyűjteményünket vidéken is. — Erdély bármely részébe külön megállapodás szerint bérmentve szállítunk.

Menyasszonyi kelengyék óriási választékban.

KÖZGAZDASÁG.

Allattenyésztési feladatok.

Irta Gegesi Kiss Ernő.

Fel kell hívjam az érdekes községi előjárások figyelmét arra, hogy a már előbb említett tulajdonságokkal bíró bikák a községek részére célszerűen és olcsón a m. kir. gazdasági felügyelőség útján szerethetők be. A felügyelőség a kellő időben, jó előre, hozzáfutó községek részére neves tenyésztetkekből szerzi be a bikákat, állami kedvezmény mellett 3 évi részletfizetésre. Tudnia kell minden községi előjárásnak, már hónapokkal előbb, hogy községek részére bikára lesz szükség, ne halogassa tehát a beszerzést a legutolsó pillanatra, a mikor már a nagy kereslet miatt a jobb tenyésztetkekből a bikák el lévén adva, olyan bikát kell megvenni, a milyen éppen kézügyben akad, hanem jelentse be a felügyelőségnek a bika-szükségletet jó előre. A felügyelő ismeri az ország összes jobb tenyésztőit, velük állandó összeköttetésben áll, tudja az árakat s a bika-kiállítását, megalkuvást, szóval az

egész ügyet teljesen díjmentesen intézi el. Szakismerete a felügyelőnek nagy, minden-estetre nagyobb a laikusokénál, s eljárásáért feleltes hatóságának teljes felelősséggel tartozik.

Szakítsunk hát azzal a régi rossz szokásunkkal, hogy ha kalapra van szükségünk a csizmadiához, ha csizmára van szükségünk a pékhez menjünk, hanem minden dolgunkban, a mire szükségünk van, forduljunk, az illető dolog hivatásos mesteréhez, s így ha tenyész-állatra van szükségünk forduljunk az ügyben ennek mesteréhez, vagyis a gazdasági felügyelőséghez. Hova, ismerve szaktudását, teljes megnyugvással fordulhatunk, különösen akkor, ha az ő közbenjárása ingyenes lévén, pénzünkbe sem kerül. Igaz, hogy így elmarad a bikák beszerzésével megbízni szokott 2-3 ember utaztatása s elvész rájuk nevezetesen a napi és fuvardíj; de hát a bikabeszerzésnek nem is az a célja, hogy pár ember e címen a falu terhére utazzék; de az, hogy lehetőleg olcsón, s a mi mindenképp felett való, jó bikák legyenek a köztenyésztés céljaira beszerzve. S ha már sehogy sem tudunk szakítani megrögzött székely tulajdonságunkkal, a bizalmatlansággal, s nem akarunk hinni csak a mindenkinél mindent jobban lát szemünknek, hát kérjük még a felügyelő urat, mikor bejelentjük neki a bika-szükségletet, hogy jelölje meg az általa jónak vélt beszerzési forrásokat s menjünk el oda magunk s válasszuk ki a megjelölt tenyész-állatokból a nekünk legjobban tetsző bikákat s vegyük meg azokat. De minden esetre vegyünk onnan, a hova a felügyelő ur, felelőssége tudatában jólélekkel és szakismerettel utasít

Mindezeket azért mondom el most, mert épen most van az ideje annak, hogy bejelentsek a községi előjáróságok a gazdasági felügyelőségnek (Székelyváros Sepsiszentgyörgy) a tavaszi bika-szükségleteket.

Az előbb érintetteken felül meg van még az az előnye is a bikák a felügyelőség közvetítésével való beszerzésének, hogy ha — am-bár ez iránt a neves tenyésztetekben már előre ki vannak azok próbálva, — egy bizonyos kikötendő időn belül a tenyészképtelenség bizonyulna be, a felügyelőség az ilyen bikákat az eladók által az ő költségein a községek minden károsodása nélkül vissza véteti.

Nem mulasztatom el itt fel nem hívni az érdeklődők b. figyelmét, a teteményképeség és ennek törzskönyvezés útján nyilvántartására való újabb figyelmeztetéssel arra, hogy az elmúlt év nyarán megalakult hazarészünkben az összes jobb tenyésztők részvételével Kolozsvár székhellyel az „Erdélyi magyar szarvasmarha tenyésztők szövete-keze.” E szövetekeze célja, hogy e jeles szarvasmarha fajta eddigi edzetsége s ellen-álló képességének megőrzése s lehető fokozása mellett azt minél erősebb igavonóvá, hizódalmassá, gyorsfejlődésűvé s jobb tejelővé tegye, szóval annak teteményképeségét, külső és belső jó tulajdonságait szigorú tenyész kiválasztás, megfelelő takarmányozás s gondozás által fokozza s a jó tulajdonságukat állandó-sítsa, illetőleg azokat az utódokra minél nagyobb mértékben átörökíthetővé tegye, vagyis azokat rögzítse.

Ez okból a szövetekeze felsőbb hatóságilag jóváhagyott alapszabályaiban, a mit saját céljaira jobb tenyésztőink eddig is gyakoroltak, most már kötelezőleg ki van mondva a nyilvános törzskönyvezés. Feljegyeztenek a törzskönyvben minden tenyészállat jó tulajdonságai (fejlődés, időségi súly és külső méretek felvétele útján, tejelőképeség próbafejések alapján, igavonóképesség, kitarás, küllem, szaporaság teréni képesség — mily időközökben borjuzik s meddig tenyészképes, — táplálkozási viszonyok, hizódalmasság, átörökítő képesség stb.) Vizont feljegyeztenek az illető állat egyéni hibái is az azok esetleges átörökítésére való hajlandósággal együtt. Mindez történik azért, hogy az előnyök és hibák egybevetése alapján történhessék meg a tenyész-állat az illető állat további megtartása vagy kisélejtése.

E szövetekeze vezetése a jók legjobbjai kezében, igazán szakavatott kezekben van letéve, s a legnagyobb nyilvánosság ellenőrzése alatt áll az.

Előbbieket elmondtam azért, hogy tudjuk honnan szerezzük be az egyénileg is jó, de különösen, a mi fő, a jó tulajdonságokat átörökíteni is képes bikákat. Kérjük a gazdasági felügyelő urat, hogy e szövetekezettől, illetve

ennek tagjaitól szerezzék be községek részére azokat.

Ha már beszereztük a jó bikát, gondoskodjunk arról, hogy annak minél hosszabb időig biztosítsuk tenyészállapotban való megmaradását, a mint azt teszik a szász községek, a hol több esetet tudok, hogy 4 évi tartás után még egyik község kicseréli a másik-ka a jó bikát s nem kell újat vennie.

Mivel érhetjük el ezt? Okszerű takarmányozás s rendszeres, de mérsékelt s soha sem túl erőltetett tenyésztésre használással.

Egészen más életrendre és más takarmányozásra van szüksége az igás, a fejős és az apaállatnak, utóbbinál az is lényeges dolog a termékenyítés és az állattenyésztés használhatósága minél tovább való megtartása céljából, hogy azt tenyészítésre korához képest bizonyos rendszerrel használjuk s soha túl ne erőltessük.

Ez okból okvetlenül szükséges, hogy az apaállat takarmányozása s tenyésztésre használása állandó és éber felügyelet s illetve ellenőrzés alatt álljon. Ez pedig csupán úgy érhető el, ha az apaállatok tartása, nem mint eddig vállalatbaadás, de közösen, községi apaállat istállóban, a községház udvarán, az előjáróság állandó felügyelete alatt történik. Ez az eljárás nem csak célirányosabb az eddiginél, de annál jóval olcsóbb is.

Lássuk csak mit mondanak a kérlelhetetlen, s őszintén beszélő számok:

A vállalatbaadás melletti teelés (október 1-től május 1-ig való tartás és gondozás) belekerült az elmúlt 5 évi átlagot véve alapul a községeknek évenként egy bikánál 4-600 koronába, vagyis átlagban 500 K-ba. A teelés 7 hónapig tartván, ebből egy hónapra esik (500:7) = 71 K. (Folyt. köv.)

A lövész-egyesület megalakulása.

Hirt adtunk már arról a vármegyénkben megindított mozgalomról, mely Gyalóky Sándor főispán és Szentpály Gábor m. kir. honvédőrnagy kezdeményezésére egy vármegyei lövész-egyesület megalakítását célozta.

Lövész-egyesületek alakítása és lövésztanfolyamok rendezése immár állandó jelenség hazai társadalmunkban. A legutolsó angol-bur és orosz-japán háborúk megtanították a művelt nemzeteket a céllövészetnek harcban való nagy fontosságára. Számtalan kísérletek történtek már társadalmunkban a céllövészet meghonosítására és pedig eredményesen, mert ma már sok életképes lövész-egyesület működik országunkban, melyek lövőházakat létesítettek és rendes tanfolyamokat rendeznek. A honvédelmi miniszterium kezdeményezésére az iskolákban is szép eredményeket mutatnak fel a céllövészet terén.

Igaz ugyan, hogy e törekvések jórészt olyan körökben valósulnak meg, amelyek honvédelmi szempontból itélve, nem nagyon értékelhetők, mert harc és háború esetén a tisztállományt képezik és képességeiket személyesen nem érvényesítik. Itt azonban nem szabad felednünk, hogy a céllövészet egyszersmint testező és szórakoztató sport s már csak ezért is különösen felkarolandó. Ezenkívül célja legyen

minden egyesületnek, hogy a céllövészet a községekben, a nép alsóbb rétegeiben meghonosítsák, mert itt már igazán elérni célját a katonasor alá kerülők között.

Evégből szükséges, hogy a céllövészeti mozgalom kiterjesztessék a társadalom összes rétegeire városokban és községekben egyaránt. A köznép katonasor alá kerülő ifjúságának is nagy érdeke van ehhez hozzáfűzve, mert a céllövészet országos állandósításával alaposan remélhető lehetne a két évi katonai szolgálat mielőbbi behozatalát.

A céllövészetnek Csikvármegyében való meghonosítása végett, Gyalóky Sándor főispán folyó hó 8-án a vármegyeház kisebb tanácskozási termébe népes értekezletet hívott egybe, melynek célja a vármegyei központi lövész-egyesület megalakítása volt.

Az értekezlet korelnöknek Gyalóky Sándor főispánt korjegyzőnek Dr. Élthes Gyula vm. aljegyzőt kérte fel.

Gyalóky Sándor főispán részletesen ismertette a megalakítandó lövész-egyesület célját és kérte a jelenvoltakat, hogy a megalakulást mondják ki. Jelenvoltak a megalakulást kimondták s nyomban a tisztikar megválasztásához fogtak. Az új egyesület diszelnökévé megválasztották Mikó Bálint v. b. t. t., elnöknek Gyalóky Sándor főispánt, alelnököknek Fejér Sándor alispánt és Szász Lajos főjegyzőt. Jegyző lett Szlávik Ferenc, pénztárnok Pototzky Pál, ellenőr Vákár Lajos, ügyész

Dr. Kovács Gyárfás és katonai előadó Debreczeni Gyula m. kir. honvéd főhadnagy. A 24 tagú választmány tagjai lettek: Dr. Fejér Antal, Dr. Ujfalussy Jenő, Dr. Györgypál Domokos, Dr. Élthes Gyula, Dr. Gaal Endre, Pál Gábor, Antal Áron, Vitályos György, Ferencz Gyula, Szacsavay Imre, Jeney László, Dr. Fodor Antal, Dr. Imecs János, Merza Rezső, Józsa Géza, ifj. Dávid Ignác, Cseh István, Czaka Béla, Jakab Ödön, Kovács Antal, Dr. Élthes Zoltán, Szopos Gáspár, Kassay Lajos és Puhar Alajos.

Csik zereda városban eddig 141 tag jelentkezett, mi szerfelett kedvezőnek mondható. Ezenkívül kellő számban jelentkeztek községi egyesületek megalakítása céljából eddig 7 községben, ezek Csomortán, Borzsova, Csikszentmiklós, Csikszentmihály, Dánfalva, Taploca és főleg Csikszentmárton. A honvédelmi miniszter az egyesületeknek segélyt nyújt.

A már megalakult új egyesület elhatározta, hogy március elején a Vigadóban nagyszabású műsoros táncestélyt rendez, melyen a kolozsvári m. kir. honvéd zenekar működik közre. A vigalmi bizottság megalakítása, valamint az estély részleteinek és idejének végleges megállapítása most folyik.

Laptulajdonos: dr. Nagy Béni.

HIRDETÉSEK

olcsó árszámítás mellett közöltetnek s felvetetnek A KIADÓHIVATALBAN.

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, miszerint kávéházi és vendéglői üzlettel kapcsolatban egy a mai kornak megfelelő

CUKRÁSZATOT

rendeztem be, hol mindenféle torták, cukorkák, tészták és fagyaltak minden időben kaphatók. Elfogadok egy helyi mint vidéki megrendeléseket jutányos ár, gyors és pontos kiszolgálás mellett. — Szives látogatást kérve, maradok kiváló tisztelettel

Neuhold Dezső a Vigadó bérlője, Csikszereda.

Lakodalmak és más ünnepélyekre torták- és cukorkákra megrendeléseket elfogadok minden időben.

Az erdélyrészi második szinikerület elnökségének hivatalos közleménye.

Sz. 1911 - 3.

Pályázati hirdetmény.

Az erdélyrészi második szinikerület választmányának megbízásából Torda, Nagyenyed, Erzsébetváros, Fogaras, Sepsiszentgyörgy, Közdivásárhely, Csíkszereda, Gyergyószentmiklós, Szászrégen városok és Tusnádfürdő, Előpaták, Kovászna fürdőhelyek szinészetének biztosítása céljából 1911. évi szeptember hó 1-től kezdődő három évi időtartamra egy próba év kikötésével — pályázatot hirdetek.

Pályázni szándékozó igazgató urak játszási engedélyük esatolása mellett kötelesek igazolni, hogy a művelt közönség jogos igényeit kielégítő dráma-, vígjáték-, népszínmű-, és operette előadásokra hivatott, minden egyes szerepköre meghatározandó számban szerződötett jó erőkből álló színtársulatot és zenekart szervezni és állandóan fenntartani képesek továbba megfelelő díszlet és ruházat felett rendelkeznek.

A kellően felszerelt pályázati kérvények 1911. évi február hó 15-ig bezárólag Józsa Géza szinikerületi választmányi titkár urhoz küldendők Csíkszeredában, kitől a részletes pályázati és szerződési feltételekre vonatkozólag felvilágosítások is beszerezhetők.

A pályázati kérvények benyújtásakor banatpénzül 500 korona teendő lesz készpénzben, vagy értékpapirokban. Ezen összeg a szerződés megkötésekor 1000 koronára egészítendő ki, a mely a szerződés tartama alatt biztosítékul fog szolgálni.

Csíkszereda, 1911. évi jan. hó 4-én.

Kallay Ubul

országgyűlési képviselő,
az erdélyrészi második szinikerület választmányának elnöke.

Sz. 118/1911.

Pályázati hirdetmény.

Csik vármegye kászonalesiki járásban Tusnád (Ujtusnád, Tusnádfürdő) Verebes, Csátószeg, Csíkszentsimon, Csíkszentimre és Csíkszentkirály községekből Csíkszentsimon székhelyvel alakított közegészségügyi körben üresedésben lévő kórorvosi állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1908. évi XXXVIII. t. cz. 7. §-ban előirt képesítésüket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal fölszerelt kérvényüket hozzám folyó január hó 30-ig annyival inkább adják be, mert a határidő után érkező kéréseket figyelembe nem veszem.

A kórorvos javadalmazása az 1908. évi XXXVIII. t. cz. 10, 15, 17, 21, 22, 23, és 26. §-ban foglaltakhoz képest 1600 korona kezdő fizetésből és 800 koronáig terjedő 200—200 korona korpótlékából áll. Lakásbérét, fuvardíját, rendelési-, látogatási-, műtési díjait s hivatalos kiszállásának idejét a jóváhagyás alatt lévő vármegyei szabályrendelet állapítja meg.

A megválasztandó kórorvosnak kilátása van arra, hogy a munkásbiztosító pénztárral szerződéses viszonyba jut. Csíkszentmárton, 1911. évi jan. hó 5-én.

Bartalis Ágost,
főszolgabíró.

Sz. 118/1911.

Pályázati hirdetmény.

Csik vármegye kászonalesiki járásban Kászonaltiz székhelyvel, Kászonaltiz, Kászonfeltiz, Kászonimpér, Kászonjakabfalva (Kászoni fürdő) és Kászonujfalu községekből álló közegészségügyi körben üresedésben lévő kórorvosi állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1908. évi XXXVIII. t. cz. 7. §-ban előirt képesítésüket s

eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal fölszerelt kérvényüket hozzám folyó január hó 31-ig adják be annyival inkább, mert a később érkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

A kórorvos javadalmazása az 1908. évi XXXVIII. t. cz. 10, 15, 17, 21, 22, 23, és 26. §-ban foglaltakhoz képest 1600 korona kezdő fizetésből s 800 koronáig terjedő 200—200 korona korpótlékából áll.

Lakásbérét, fuvardíját, rendelési-, látogatási, és működési díjait s hivatalos kiszállásának idejét a jóváhagyás alatt lévő vármegyei szabályrendelet állapítja meg. A kórorvos részére kézi gyógytár engedélyeztetni fog.

A munkásbiztosító pénztárból a kórorvos javadalmazása évi 600 korona Csíkszentmárton, 1911. évi jan. hó 5-én.

Bartalis Ágost,
főszolgabíró.

**Csiki különlegesség
havasi málnaszörp**

4 kilogrammos fonott üvegben
6 korona 50 fillérért kapható:

TEUTSCH FRIGYES
gyógyszertárában, Csíkszépvízen.
Nagyobb vételnél külön kedvezmény.

Menetrend, érvényes 1910. évi október hó 1-től.

Oda						Székelykocsárd—Madéfalva—Brassó						Vissza	
Szv. 8014 I—III.	Szv. 8002 I—III.	Szv. 8004 I—III.	Szv. 8006 I—III.	Szv. 8008 I—III.	Szv. 8010 I—III.	Szv. 8003 I—III.	Szv. 8009 I—III.	Szv. 8007 I—III.	Szv. 8005 I—III.	Szv. 8001 I—III.	Szv. 8013 I—III.		
—	200	935	540	—	700	150	955	955	720	730	—		
—	200 800	—	—	930	700	115 725	955	610	—	1230	—		
—	1051	646	832	129	540	420	1256	1256	510	959	—		
§ indul Budapest nyugati p. u.-ról	220	830	1154	347	832	ind. Székelykocsárd (126, 130)	1246	755	1047	212	717	+ Érkezik Bpest nyugati p. u.-ra	
	226	836	1200	353	838	Marosnagylak 2. sz. örház	1240	749	1041	206	711		
	232	842	1206	358	844	Vajdaszeg 4. sz. örház	1234	743	1036	200	705		
	238	848	1212	403	850	Maroscsúcs 6. sz. örház	1228	737	1030	154	659		
	246	856	1220	411	858	Maroskecze	1221	730	1023	147	652		
	257	907	1231	422	909	érk. Marosludas (129) ind.	1209	718	1011	135	640		
	1016	—	—	—	—	érk. Beszterce (129) ind.	—	—	—	—	1217		
	—	224	—	—	—	érk. Borgóbeszterce ind.	—	—	—	—	600		
	—	—	—	—	600	ind. Borgóbeszterce ér.	—	—	—	224	—		
	—	—	—	—	1217	ind. Beszterce (129) ér.	1016	—	—	—	—		
	300	909	1233	427	910	ind. Marosludas (129) ér.	1206	715	1008	134	635		
	305	914	1239	432	915	Marosbogát	1200	709	1002	128	629		
	311	920	1245	438	921	Kutyfalva 16. sz. örház	1154	702	955	121	622		
	321	930	1255	448	931	Radnót	1145	653	946	112	613		
	329	939	104	503	939	Maroscsapó	1137	645	938	104	605		
	336	946	111	510	946	Marosugra 24. sz. örház	1129	637	929	1256	557		
	342	952	117	516	952	Kerelőszentpál	1123	631	923	1250	551		
	359	1009	133	534	1009	Nyárádtó	1106	614	906	1233	534		
	412	1022	146	547	1022	érk. Marosvásárhely ind.	1052	600	852	1219	510		
	442	1052	206	607	—	ind. Marosvásárhely ér.	1032	—	814	1148	500		
	450	1100	214	615	—	Marosvásárhely felsőváros	1025	—	807	1141	453		
	503	1113	227	628	—	Nagyernye 43. sz. örház	1012	—	750	1128	440		
	511	1122	235	636	—	Sáromberke	1005	—	743	1121	433		
	519	1129	243	644	—	Gernyeszeg	958	—	736	1113	426		
	526	1136	250	651	—	Körtvélyfája 49. sz. örház	950	—	728	1105	418		
	535	1145	259	700	—	Petele 51. sz. örház	941	—	719	1056	409		
	541	1151	305	706	—	Radnótfája 52. sz. örház	935	—	713	1050	403		
	545	1155	309	710	—	érk. Szászrégen ind.	931	—	709	1046	359		
	555	1205	314	720	—	ind. Szászrégen ér.	924	—	659	1038	349		
	605	1215	324	730	—	Idecsfürdő	915	—	650	1029	340		
	613	1223	333	739	—	Marosvécs	907	—	642	1021	332		
	627	12 6	346	752	—	Magyaró	855	—	629	1009	319		
	638	1247	357	804	—	Déda megálló	844	—	616	958	308		
	655	104	414	816	—	Déda	838	—	610	952	302		
	706	115	425	828	—	Ratosnya	828	—	557	942	248		
	723	132	442	845	—	Szalárd 82. sz. örház	811	—	538	924	229		
	729	138	448	851	—	Palotaiiwa	805	—	533	919	224		
	744	152	503	905	—	Bánfilyháza	750	—	517	904	209		
	753	203	512	914	—	Gödemesterháza	741	—	509	855	201		
	829	234	555	942	—	Maroshévíz (Borszékfürdő)	724	—	452	838	145		
	840	245	660	953	—	Galóczás	704	—	430	818	125		
	853	258	621	1007	—	Várhegy	652	—	418	805	112		
	910	313	638	1024	—	Ditró	637	—	403	749	1256		
	924	326	651	1037	—	Szárhegy	623	—	348	733	1242		
	932	334	659	1045	—	érk. Gyergyószentmiklós ind.	614	—	340	724	1233		
	725	1000	354	719	—	ind. Gyergyószentmiklós ér.	549	910	—	700	1153		
	731	1006	400	725	—	Tekerőpaták	543	903	—	654	1147		
	742	1017	411	736	—	Vaszláb	533	854	—	645	1138		
	805	1040	432	757	—	Marosfő	515	838	—	629	1122		
	823	1059	452	815	—	Csíkszentdomokos	450	815	—	604	1058		
	831	1107	500	823	—	Karcfalva	438	804	—	554	1045		
	840	1116	509	832	—	Csikmadaras	428	755	—	545	1036		
	849	1125	518	841	—	Csikrákos	417	743	—	535	1026		
	854	1130	523	846	—	érk. Madéfalva (136) ind.	410	737	—	529	1020		
	130	708	—	—	—	érk. Gyimes (136) ind.	220	—	—	—	830		
	200	740	—	—	—	érk. Palanca (136) ind.	133	—	—	—	743		
	914	1225	533	856	430	ind. Madéfalva ér.	322	702	—	523	940	1000	
	936	1255	550	908	443	Csíkszereda	308	649	—	510	927	947	
	943	104	557	—	450	Zsögödfürdő	251	637	—	—	910	936	
	951	115	605	—	458	Csíkszentkirály	242	630	—	—	903	928	
	957	123	611	—	504	Csíkszentimre 35. sz. örház	235	623	—	—	856	916	
	1008	133	618	—	511	Csíkszentsimon	230	618	—	—	851	916	
	1017	144	628	—	520	Csikverebes	217	604	—	—	841	906	
	1025	206	635	—	528	Tusnád	210	556	—	—	834	858	
	1039	218	646	—	538	Tusnádfürdő	155	541	—	—	823	847	
	1050	231	656	—	549	Sepsibükszád-Bálványosfűred	140	528	—	—	808	836	
	1103	246	709	—	602	Málnásfürdő	123	514	—	—	755	823	
	1111	256	716	—	610	Málnás	113	504	—	—	747	815	
	1125	310	727	—	623	Sepsibodok	100	452	—	—	736	803	
	1132	319	735	—	631	Sepsikőröspatak-Gidófalva	1250	443	—	—	727	754	
	1140	329	743	—	639	érk. Sepsiszentgyörgy (134) ind.	1239	433	—	—	718	744	
	415	843	—	—	11-00	érk. Bereczk (134) ind.	8-20	11-40	—	—	3-25	—	
	12-15	4-09	8-09	6-59	—	ind. Sepsiszentgyörgy (134) ér.	12-14	4-08	—</				

Magyar ásványvíz forgalmi és kiviteli részvénytársaság, Budapest, V., Bathory-utca 5. szám.

***** Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba. *****

Egy liter víz ára palackosára mellett:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorhaj ellen	26 fillér	Borhegyi, hűgyhajtó	26 fillér	Hagyó, érvénygyógyító	18 fillér
Borszéki Fökut, ásványvíz királya, köszvény ellen	26 fillér	Boholti, üdítő víz	26 fillér	Kásonfünt-Salutaris jód- és lithium tartalmú	18 fillér
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen	26 fillér	Előpataki, sárgaság ellen	18 fillér	Répati, érvényes ásványvíz	18 fillér
Bodoki Matild, alkális savanyvíz	18 fillér	Felsőrákosi Mária, légesőhurut ellen	26 fillér	Székely-Selters, idült gyomorhajok ellen	26 fillér
Baross, vesehaj ellen	26 fillér	Hargitaligeti, üdítő ital	26 fillér	Sztojka, cukorbetegség ellen	28 fillér

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a TERMÉSZETES ÁSVÁNYVIZ gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

Magyar ásványvizeink a külföld majdnem összes gyógyvizeivel pótolhatók.

Raktár: Fährndrich Zoltánnál, Csikszerezében.

ALAPITTATOTT 1885.

ALAPITTATOTT 1885.

HARKÓ LAJOS

URI SZABÓ-ÜZLETE

Kolozsvárt, Szentegyház-utca 2. szám. (Státus palota).
SÜRGÖNYCIM: HARKÓ SZABÓ, KOLOZSVÁR

Ajánlja dusan felszerelt szövetraktárát, ugymint:

Hazai és angol szöveteit.

Vidékre megrendelőknél mintagyűjteményét készséggel küldi meg, mértékvétel és próba helyett elegendő egy jól álló használt ruha beküldése.

Vidéki megrendelést jutányos árban és pontosan eszközöl.

52

Csikmegyei Székely Bank Részvénytársaság Csikszerezében.

Van szerencsénk Csikszereida város és vidéke közönségét tisztelettel értesíteni, hogy folyó 1910. évi április hó 20 ik napján megnyitottuk a

Csikmegyei Székely Bank Részvénytársaságot.

Üzleti helyiségünk a Lukács Juliska urnő házában (Kossuth-utca), a Köhid mellett.

Elfogadunk betéteket betéti könyvecskékre és folyószámlára, legelőnyösebb kamatozás mellett.

Kölesönöket adunk betáblázás és váltó fedezet mellett.

Leszámítolunk váltókat előnyös kamatfizetés mellett.

Lombard költesönöket nyújtunk az érték 80 százalékáig, a tőzsdén jegyzett mindennemű értékpapírokra, előnyös kamat mellett.

Értékpapírokat veszünk és eladunk. — Folyószámla hitelt nyújtunk.

Sorsjegyek huzásainak nyilvántartását díjmentesen ellenőrizzük.

Idegen pénznek beváltási helye.

Minden a bank és takarékpénztári szakmába vonatkozó felvilágosítást díjmentesen adunk.

Tisztelettel:

AZ IGAZGATÓSÁG.

-33

ÜZLETÁTHELYEZÉS! Van szerencsém a helyi és vidéki nagyközönség b. tudomására hozni, hogy Szabó Ferenc cég alatti

kocsigyártó, nyerges, kárpitos és szijgyártó-üzletemet

áthelyeztem saját házámba, Mikó-utca 16. szám alá, a hol elvállalom a fent említett szakmába vágó bármely munka kivételét pontosan és a legjutányosabb árak mellett. Elválllok mindenféle paplan varrásokat. A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

Szabó Ferencz kárpitos, Csikszerezében,
Mikó-utca 16. szám.

Ugyanitt egy teljesen szakképzett segéd azonnal felvétetik.

A LEGJOBB ÉS LEGBIZTOSABB TYUKSZEMIRTŐ
„BABY“, ára 50 fillér.

Ha öszül a haja vegyen „HAJIFJITÓT“,
mely a hajnak visszaadja az ifjúkori eredeti színét.

Kéz, hónalj és lábizzadás ellen egyedüli biztos szer a
„LINGVO LEONO“.

Kaphatók: Fekete Vilmos illatszertárában, Csikszerezében.
Postai megrendelések azonnal eszközöltetnek.

52

52

A legtöbb kiállításon legelső díjjal kitüntetett és első orvostanárok által ajánlott, kitünő minőségű

Esterházy cognac

mindenütt kapható!

Az

Esterházy cognac

☞☞☞ a közönség kedvenc itala! ☞☞☞

Esterházy cognacgyár

TELEFON Központi irodája: TELEFON

31-49.

BUDAPEST,

31-49.

V. kerület, Csáky-utca 14. szám.

12-

LITKE L. pezsgőbörgyár-telepe

PÉCS.

Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3. sz.

Frigyes főherceg ő császári és királyi fensége

Salvator Lipót főherceg ő. cs. és kir. fensége es a

„Nemzetközi Hálókocsi“- és „Európai Express-vonat-Társaság

SZÁLLÍTÓJA.

PEZSGŐFAJOK:

Sport „GRAND VIN SEC“, || „FOR ENGLAND“ (savanykás),
Casino „EXTRA SEC“, || Britania „Extra Dry“ cukor nélkül.

PALLÓ, DESZKA, LÉC, GYALULT PADOZAT DESZKA

ÉPÜLETFA.

CÁNDRA (HULLADÉK LÉC) RÖNKVÉG

SZEKER-ES ÖL-SZAMRA, VALAMINT

FÜRÉSZPOR

minden mennyiségben állandóan kapható:

Klein Sámuel csikszerezéi gőzfűrész telepén.

TELEFON 19.

Gömbfa tulajdonosok szíves tudomására hozom,
hogy minden szombaton bérvágás van.

28

30